

المصدر

Sarf İlmî: Masdar

Sülasî Fiiller

Kelimenin Kökü ve Kaynağı: Üç Harfli Fiillerde Masdar Yapıları

Masdar Nedir? (Eylemin Adı)

Masdar, bir olayın zaman kısıtlaması olmadan anlatılmasıdır.
Fiilin ham maddesidir.

{
Fiil
(Yazdı)
}

Eylem
(Yazma)

Zaman
(Geçmiş)

÷ {
Masdar
(Yazmak)
}

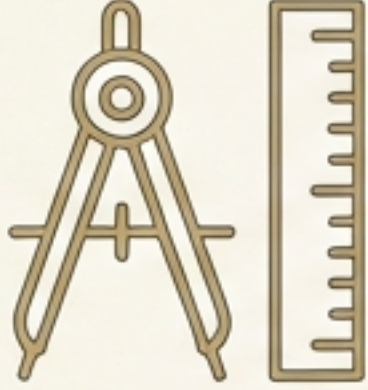
Eylem
(Yazma)

~~Zaman~~

“Kelimenin kökü ve kaynağıdır.”

10. Ünitenin Altın Kuralı: 'Semaî' Olmak

Kıyasî (Kurallı)

4 ve üzeri harfli fiillerin sabit kuralları vardır.

(Matematik gibidir)

Semaî (İşitsel)

Sülası (3 harfli) fiillerin masdarları kuralsızdır.

(Kulaktan duyma)

Üç harfli fiillerin masdarları **işitilerek (Semaî)** ve **sözlüğe bakılarak** öğrenilir.

Anlam Grupları 1: Hareket ve Çalkantı

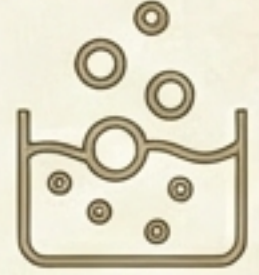
Fiil bir hareketlilik veya sarsıntı bildiriyorsa genellikle bu kalıp kullanılır.

فَعْلَان

F a ' l â n

غَلَى → غَلِيَان

Kaynadı -> Kaynamak

طَافَ → طَوَّفَان

Döndü -> Dönmek

Anlam Grupları 2: Ses ve Hastalık

Ses (Sound)

فَعَالٍ

F u ' a a l

صَرَخَ → صُرَاخٌ

Çığlık

فَاعِلٌ

F a ' e e l

صَهَلَ → صَهِيلٌ

Kışneme

Hastalık (Ailment)

فُعَالٌ

F u ' a a l

سَعَلَ → سُعَالٌ

Öksürdü -> Öksürük

Anlam Grupları 3: Meslek ve Sanat

Bir iş, zanaat veya meslek bildiren fiiller.

فَعَالَةٌ

Fi'âlah

زَرَعَ

زِرَاعَةٌ → زِرَاعَةٌ

Tarım / Ekincilik

صَنَعَ

صِنَاعَةٌ → صِنَاعَةٌ

Sanayi / Üretim

كَتَبَ

كِتَابَةٌ → كِتَابَةٌ

Yazmanlık / Katiplik

Anlam Grupları 4: Renk ve Kusur

Renk bildiren fiillerde masdar genellikle bu kalıpta gelir.

فُعْلَةٌ

F u ' l a h

حُمْرَةٌ

Humrah

Kırmızılık

(from Hamura)

زُرْقَةٌ

Zurkah

Mavilik

(from Zaruka)

Kusur (Defect) bildiren kelimeler de sıklıkla bu vezinde gelir.

En Sık Kullanılan Genel Kalıplar

Belirli bir anlam grubu yoksa, en çok şu üç kalıp görülür:

فَعَلَ

(Feth)

نَصَرَ (Nasr)
Yardıml etmek

فَتَحَ
(Feth) - Açmak

فَهَمَ
(Fahm) - Anlamak

فَعَلَ

(Amel)

عَمَلَ (Amel)
Çalışmak

فَرَحَ
(Ferah) - Sevinmek

فُعُولٌ

(Duhûl)

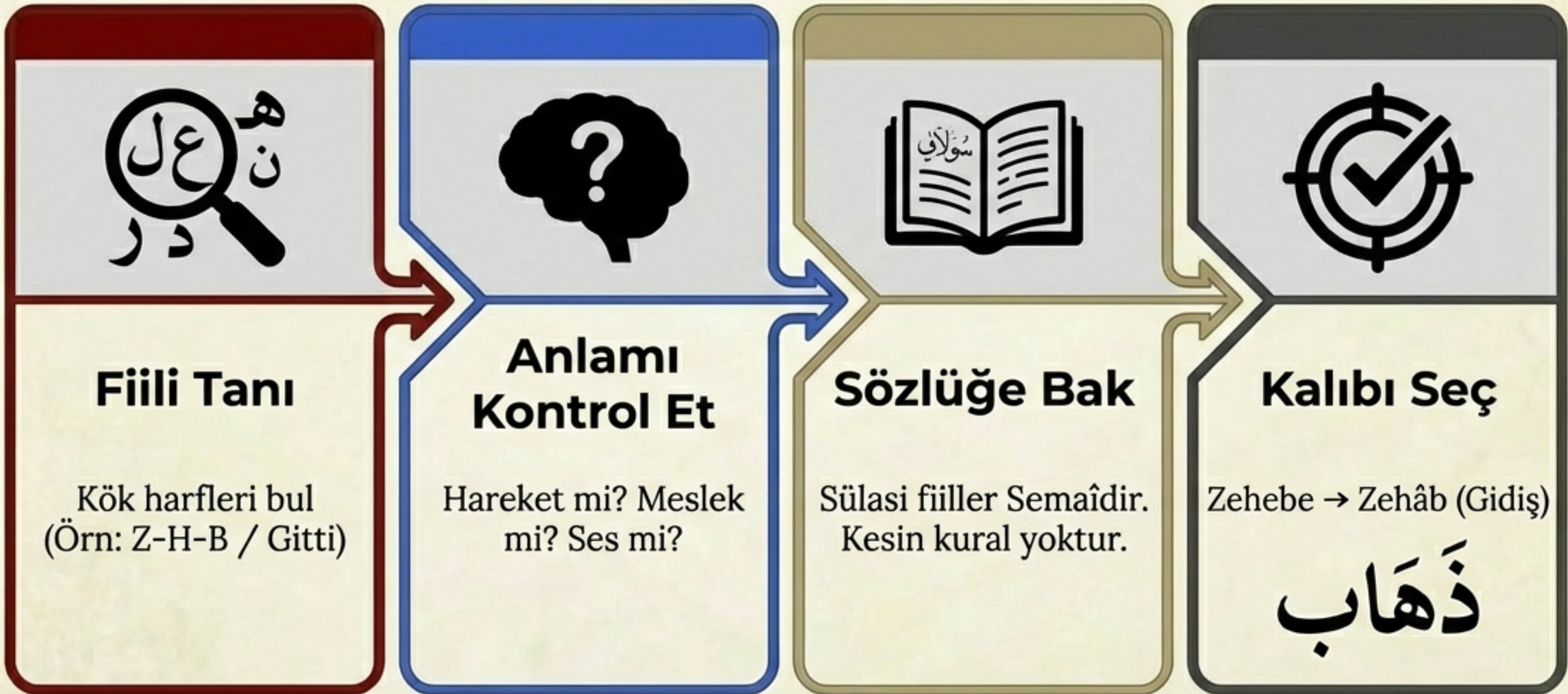
دُخُولٌ (Duhûl)
Girmek

خُرُوجٌ
(Hurûc) - Çıkmak

جُلُوسٌ
(Culûs) - Oturmak

Bir Fiilin Masdarı Nasıl Bulunur?

Zihinsel İşlem Basamakları

Sıra Sizde: Masdarı Bulun

Aşağıdaki fiillerin masdarlarını tahmin edin.

ضَرَبَ (Daraba) - Vurdu

ضَرْب (Darb) - Vuruş

طَلَعَ (Tala'a) - Doğdu

طُلُوع (Tulû') - Doğuş

نَظَرَ (Nezara) - Baktı

نَظَر (Nazar) - Bakış

رَكَعَ (Raka'a) - Ruku etti

رُكُوع (Rukû')

Kaynak: Marmara Sarf, 10. Ünite, Alıştırma 1

Cümle içinde Kullanım

Masdarlar cümlede isim gibi davranır.

Sükût (Susmak) → Vezin: Fu'ûl (Genel Kalıp)

مُؤْمِنِكَ سَكُوتٍ تَفَكُّرٍ ... كَلَامٍ حَكْمَتٍ ...

“Mü'mininin sükûtu tefekkür... kelâmı hikmet...”

Sükût (Susmak)
→ Vezin: Fu'ûl (Genel Kalıp)

Kelâm (Konuşmak)
→ Vezin: Fa'âl

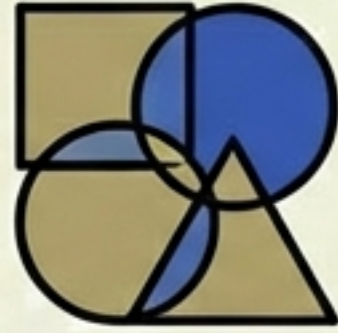
Kaynak: [SourRe]

Çalışma Stratejileri

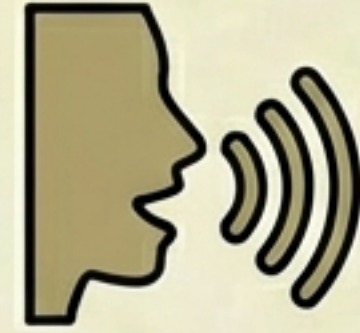
Sözlük Dostunuzdur

Sülası fiillerde tahmin yürütmek yerine sözlüğe bakmayı alışkanlık haline getirin.

Gruplayarak Ezberleyin

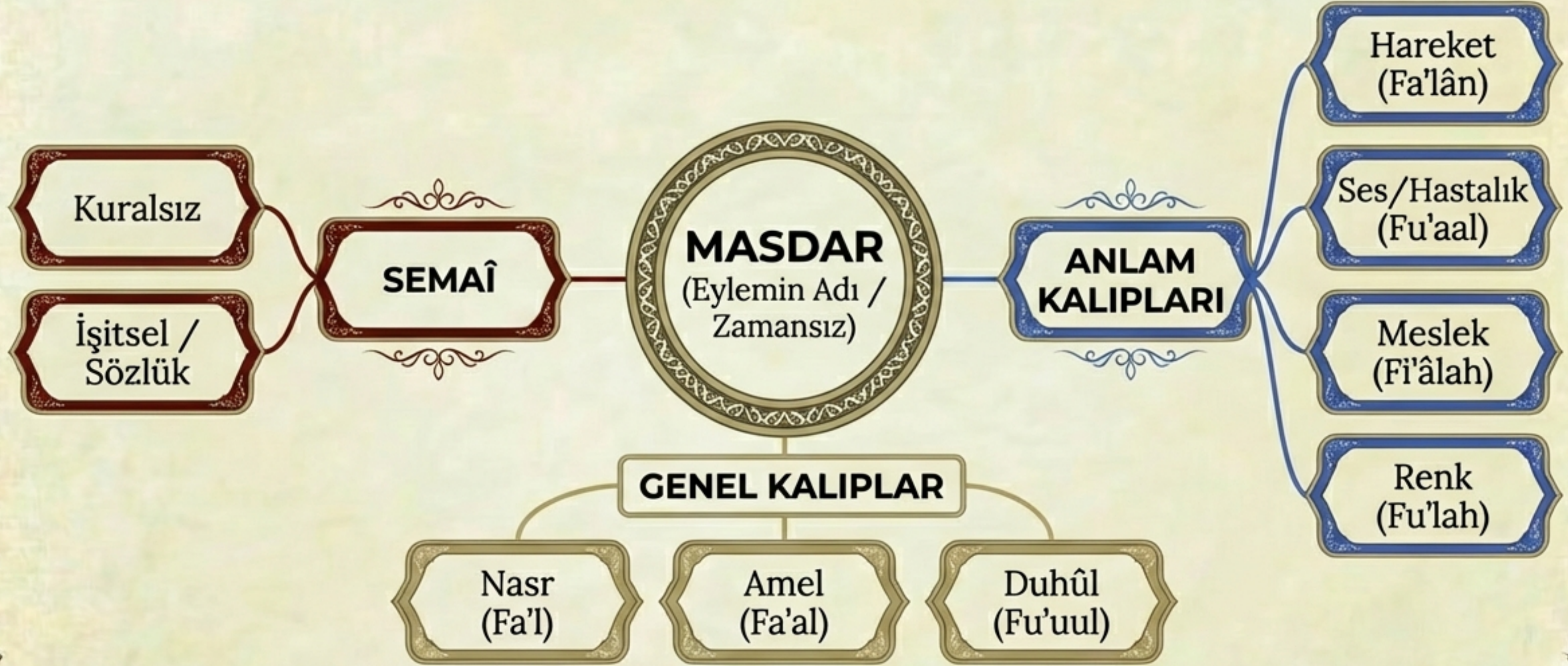
Kelimeleri rastgele değil; 'hareket', 'meslek' veya 'ses' bildirenler olarak gruplayın.

Metin Okuması

'Semaî' (işitsel) kurallar en iyi, Arapça metinleri sesli okuyarak öğrenilir. dolgunluğu esastır.

Özet: 10. Ünite

Başarılar Dileriz.